

liberalistiske Tro paa, at Samfundet ordner sig af sig selv, at Statsindretningerne kun have liden Indflydelse paa de store Forstjelligheder i Livsvilkaarene her til Lands og andre Steder, er feil. Tværtimod; Statsstyrelsen, Statsmaskineriet og Lovene have i allerhøieste Grad Indflydelse paa, hvorledes Forholdene ere i saa Henseende. Jeg har ikke Meget at sige lige overfor det, der er sagt eller lige overfor det, som her er foreslaaet, men da denne Sag ved omtrent alle de talrige Møder, jeg har holdt i min Kreds, har været fremme og interesserede Befolkningen over al Maade, synes jeg ikke, det er unaturligt, at jeg ogsaa kommer frem og siger det, der er det ledende Princip for mig, og det, som jeg har fundet, der vandt Bælgene hjemme hos mig for Sagen, vunden baade dem, der skulde høste Fordel af Reformerne og dem, der havde Forstaaelse af, at der maatte vilde bibringes dem Byrder i den Anledning. Jeg tror ogsaa, det er paa høie Tid, der bliver gjort Noget. Der er allerede bragt frem i denne Sal de store Begivenheder, som ere skete i Europa i de sidste 9 Aaener. Naar vi bringe det, vi i den allerførste Tid have hørt fra den tydske Keiser — selv om det ikke skulde lykkes ham at gennemføre det — i Forbindelse med den store internationale Kongres i Paris, med de meget rimelige Fordringer, som der blev stillede, med de overordentlige moderate Ting, der kom frem der — naar vi endelig bringe det i Forbindelse med, at det gamle liberalistiske England nærmer sig til at se sociale Spørgsmaal fra det samme Synspunkt som adskillige Fastlandsstater, saa gjør det, at vi vistnok ville være af den Overbevisning, at Tiden nærmer sig, da der baade er Mulighed for og bør gjøres Noget i den Retning, og hvor den Stat staar sig bedst og vil komme bedst fra det, som tidligst begynder at gjøre Noget for de Smaa i Samfundet. Det Standpunkt, som var det ganske almindelige overalt paa Landet, hvor jeg kom, og som jeg synes, er det samme paa andre Steder, var det, at vi ønske, at man her i Landet skulde have fri Læge og fri Medicin i Sygdomstilfælde, eller frit HOSPITAL, og maatte ogsaa at give Hjælp til Familien, saalænge Manden var syg. Det er det Standpunkt, som jeg har ment, der skulde gennemføres, og naar dertil saa kom

en Lov om Ulykkesforsikring og en Lov om Alderdomsforsørgelse, havde vi gjort Noget af det, som der skulde gjøres, saa havde vi givet Hjælp til Selvhjælp. Jeg er enig med det ærede Medlem fra Frederiksborg i, at det ikke af Tid kommer an paa, at man i hver enkelt Sag skal give Hjælp til Selvhjælp. Nei, tag enkelte Spørgsmaal frem og løs dem, og derved give vi de mindre Bemidlede, Smaaaborgerne i Samfundet „Hjælp til Selvhjælp“. Det glæder mig, at det ærede Medlem fra Frederiksborg er i saa Henseende fuldstændig enig med mig.

Naar jeg nu med disse Betragtninger for Die nærmer mig til Lovforslaget, kan jeg ikke negte, naar jeg tager den Beregning, som den høitærede Minister har givet, nemlig at dette Lovforslag vil hvide 400,000 Kr., at jeg ikke kan finde med det ærede Medlem for Frederiksborg, at det er noget saa Overordentligt. Jeg synes, at i Forhold til det store Spørgsmaal, der er Tale om, i Forhold til den store Betydning, denne Sag har for den store Befolkning, er det grumme lidt; det er mellem Trediedelen og Halvdelen af, hvad Hs. Majestæt Kongen har i Lønning her tillands, og skjøndt jeg paa ingen Maade ønsker, at han skulde have mindre, kan jeg dog aldeles ikke tænke mig, at man skulde tale om, at det er nogen stor Sum, det, der kun er mellem Trediedelen og Halvdelen af, hvad denne enkelte Mand har at leve af, at give til hele Landets lidende Befolkning. Dernæst kan jeg ikke negte, at jeg tror, at det er meget tvivlsomt, hvilken Værdi det, som man vil gennemføre ved denne Lov i den Stikfælde, den nu har, i Birteligheden vil faae. Jeg tror ikke, at den paa nogen Maade vil gennemføre de ideale Fordringer, jeg kunde ønske at stille — det er vist — men jeg anser det ogsaa for usikkert, hvor megen reel Værdi den vil faae, idet jeg tror, at Fordringerne fra Regernes Side, Administrationen og andre Ting, der komme til, paa mange Maader ville gjøre Hjælpen saa temmelig illusorisk. Jeg skal heller ikke undersøge, hvor store Fordringer man tør stille til Bidrag fra Medlemmerne af Sygetaxserne selv, og hvormeget det Høieste er, som man tør vente, at disse kunne afse; thi med Hensyn til det, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 9de Valgkreds har bygget paa den Beregning, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de